

Inre strålbehandling av prostata – brachyterapi med jodkorn

Brachyterapi är en metod för strålbehandling som innebär att en strålkälla placeras inuti eller nära det område som ska behandlas. I detta fall använder man små radioaktiva korn, stora som risgryn, som placeras i prostatan och får ligga kvar där. Fröna innehåller vanligen radioaktivt jod.

Metoden gör det möjligt att ge en mycket hög och avgränsad dos strålning riktad direkt mot tumören, med så lite påverkan som möjligt till den friska vävnaden intill.

Så går det till

Du blir först sövd eller får ryggbedövning. Därefter läggs benen upp i ett benstöd och en kateter sätts i urinblåsan.

En ultraljudsundersökning görs via ändtarmen för att planera strålbehandlingen. Med vägledning av ultraljudet förs radioaktiva jodkorn in i prostatakörteln med nålar, via huden bakom pungen. Nålarna tas bort, men kornen lämnas kvar i prostatakörteln och avger en hög dos strålning under några månader. Kornen lämnas kvar i prostatan och efter ett år har strålningen nästan helt försvunnit.

Ingreppet tar cirka 3 timmar.

Efteråt

Urinkatetern tas bort efter behandlingen. När du kan kissa utan besvär får du lämna sjukhuset. Det är vanligt att stanna kvar på sjukhuset den följande natten.

Biverkningar

Biverkningar som är vanliga men övergående:

- Smärta
- Blodblandad urin
- Försvagad urinstråle
- Urinläckage vid trängningar.

Att tänka på vid behandling med jodkorn

Jodkornen ger en hög och avgränsad stråldos till prostatakörteln. Stråldosen minskar ju större avståndet är till kornen. Den minskar också snabbt med tiden. Följande åtgärder rekommenderas för att värna om din omgivning:

Umgänge

Du kan umgås som vanligt med andra människor, men barn upp till 18 års ålder och gravida kvinnor bör inte sitta nära dig en längre stund eller sova i samma säng de första 2 månaderna efter behandlingen. Att ge barn och gravida kvinnor en kram går utmärkt.

Sexualitet

Det finns en väldigt liten risk att det kan komma ut ett jodkorn med sädesvätskan. Du bör därför undvika utlösning de första 2 veckorna efter behandlingen och därefter använda kondom i 2 månader.

DIAGNOS OCH BEHANDLING

Strålbehandling

Om ett jodkorn kommer ut

Jodkornet ser ut som ett cirka 5 millimeter långt metallstift. Om ett sådant skulle komma ut med urinen eller sädesvätskan, använd en pincett eller sked när du hanterar det. Lägg det i en burk med lock och lämna till din vårdgivare.

Sjukvård

Om du skulle behöva opereras i buken, berätta för kirurgen att du har genomgått brachybehandling med kvarliggande jodkorn i prostatakörteln.

När ska jag kontakta vården?

- Om du inte kan kissa.
- Om det svider när du kissar.
- Om urinen är grumlig eller luktar illa.
- Om du har feber över 38 grader eller försämrat allmäntillstånd.
- Om du blöder från ändtarmen.